Dosarul nr. 3-1966/2024
2-24032117-12-2-22032024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

15.04.2026 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîşcani)
Instanța compusă din :
Președintele ședinței, judecător specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ Igor Barbacaru
Grefier Cezara-Valeria Rotaru

examinând în ședință publică, acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Victor Ciobanu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil solicitat,

a c o n s t a t a t :

La 21.03.2024, Victor Ciobanu, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Î.S. „Calea Ferată din Moldova", solicitând obligarea pârâtei să recalculeze pensia sa cu includerea venitului asigurat în suma de 19176 lei din 2006 pentru perioada 13.11.2006-25.06.2008 precum și includerea perioadei de muncă de la 01.06.2008 - 31.05.2012 conform documentelor anexate la cererea prezentată și respinsă de CTAS Edinet la 31.05.2012 contrar prevederilor legale in vigoare.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat următoarele : la 13.11.2006 fiind pensionat ca invalid de gradul 3, a prezentat CTAS Edineț documentele necesare pentru stabilirea pensiei. Pensia a fost stabilită în sumă de 456 lei cu care nu a fost de acord. Mai apoi a aflat că salariul în suma de 19176 lei pentru munca prestată prin cumul la CCP „Crear Seed" nu a fost luată în calcul la stabilirea pensiei din cauza neachitării contribuțiilor de asigurări sociale de stat reținute din salariu și neachitate la bugetul social. La 13.11.2006, s-a adresat reclamantul Comisiei Parlamentare pentru Protecția Sociala de câteva ori, iar Ministerul Protecției Sociale prin răspunsul nr. Ci -1822/07 din 20.07.2007 explicat că Ministerul a elaborat un proiect de lege, care prevede că pentru perioadele incluse în stagiul de cotizare, venitul să se calculeze din contribuțiile real achitate la bugetul social, dacă contribuțiile nu au fost transferate, pensia va fi calculată în mărime minimală.

Nefiind de acord cu răspunsul Ministerului Protecției Sociale, a declarat reclamantul că nu-l interesează proiectele de legi elaborate, ci respectarea legilor în vigoare aducând la cunoștința CTAS Edinet art. 29 din Legea 489 din 08.07.1999 care prevede - nedepunerea de către angajator a contribuțiilor de asigurări sociale nu afectează plata drepturilor cuvenite asiguraților (în vigoare la momentul respectiv).

Mai apoi a apelat la comisia parlamentară de protecție socială. În răspunsul comisiei nr. CPS -10-1174 din 10.10.2007 a dat indicații Ministerului Protecției Sociale și CNAS respectarea prevederilor legale ținând cont de art. 29 din Legea nr. 498 din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

La 10.10.2007, reclamantul s-a adresat repetat către CNAS sa fie respectată legea în vigoare, nu proiectele de legi, iar la 01.11.2007 a primit răspunsul nr. C-1683, 1696/07 din 01.11.2007 prin care a aflat ca au fost date indicațiile corespunzătoare domnului Stadler Valentin, șeful CTAS Edineț să fie luate în calcul la stabilirea pensiei și salariul în sumă de 19176 lei din anul 2006. Salariul nu a fost luat în calcul. În răspuns se mai menționează, citează - după cum s-a constatat în urma examinării documentelor de pensionare a lui Ciobanu V., începînd cu 01.11.2006 (corect 13.11.2006) beneficiază de pensie de invaliditate gr. III, iar de la 1.03.2007 de pensie gr. II calculată din venitul mediu lunar asigurat de 1148,74 lei pentru perioada de activitate realizată după 01.01.1999, de 7 ani, 11 luni și 12 zile, cuantumul cărei pînă la 01.11.2007 constituie 707,10 lei lunar. Acest fapt este confirmat și de către Ministerul Protecției Sociale prin răspunsul nr. C-3068- A/07 din 09.11.2007. CNAS recunoaște că venitul mediu lunar asigurat pentru anul 2006 în sumă de 19176 lei nu a fost luat în calcul la stabilirea pensiei, dar conform certificatului nr. 2462 din 17.10.2007 CCP „Crear Seed" a achitat parțial contribuțiile de asigurări sociale pentru anul 2006 a fost revăzută mărimea pensiei luând în calcul și venitul din anul 2006. Încă o dată confirmă reclamantul că venitul pe anul 2006 nu a fost luat în calcul.

În răspunsul CNAS nr. IX-03/13-1-1151 din 21.03.2008 se menționează, mai întâi că pensia de la 01.03.2007 pînă la 01.11.2007 calculată din venitul mediu lunar asigurat de 1148,74 lei constituie 707,10 lei lunar, iar la finele răspunsului se menționează că luînd în considerație și venitul mediu lunar pentru 2006 în sumă de 19176 lei cuantumul pensiei constituie: la 01.11.2006 - 456,80 lei, de la 01.03.2007 - 681,28 lei iar de la 01.04.2007 - 822,30 lei.

Menționează reclamantul că CNAS duce în eroare deoarece 1) Pensia la 13.11.2006 a fost calculată din venitul mediu lunar asigurat de 1148,74 lei și la 01.03.2007 tot din venitul 1148,74 lei fără a fi luat în calcul salariul din 2006 în sumă de 19176 lei. 2) Anterior pensia de gr. II de la 01.03.2007 a fost de 707,10 lei, iar după recalcularea repetată cu includerea sumei de 19176 lei constituie 681,28 lei, în loc pensia să crească - ea descrește. 3) În răspuns se menționează că luînd în calcul și venitul asigurat din 2006 în sumă de 19176 lei pensia la 01.04.2007 constituie 822,30 lei. Adevărul este că pensia de gr. II de la 01.03.2007 recalculată constituie 681,28 lei a fost indexată la 01.04.2007 cu 20,7 % și constituie 822,30 lei (681,28 +20,7%= 822,30 lei). 4) Deci nici de data aceasta venitul din 2006 în sumă de 19176 lei nu a fost luată în calcul la stabilirea pensiei. Deci nici pensia, nici indexarea pensiei la 01.04.2007 nu sunt corecte.

CNAS în răspunsurile sale nr. C-339/22 din 22.02.2022, nr. 2351/22 din 23.12.2022 și nr. C-2351/22, C-3359/23 din 18.08.2023 menționează că pensia de gr.II stabilită în sumă de 707,10 lei a fost achitată pînă la 25.06.2008, iar în răspunsul nr. 4530/23 din 21.09.2023 CNAS explică că conform calculării și recalculării în baza venitului mediu lunar asigurat de 1351,48 lei determinat pentru perioada 01.01.1999-30.11.2006 constituie la 25.06.2008 - 962,09 lunar.

Apare o altă întrebare. Cum se explică faptul că anterior pentru calcularea și recalcularea pensiei de invaliditate a fost determinat venitul mediu lunar de 1148,74 lei iar acum 1351,48 lei pentru aceeași perioadă de timp de la 01.01.1999 - 30.11.2006 ?

La 26.06.2008 a trecut de la pensia de invaliditate gr.II la pensia pentru limita de vîrstă avînd un staj de cotizare de 47,3 ani, un coeficient individual al salariului de 4,52613 și în baza venitului mediu lunar de 1273,94 lei cuantumul pensiei constituie 1225,27 lei. Bănuiește reclamantul că nici de data aceasta venitul din 2006 în sumă de 19176 lei nu a fost luat în calcul. Oricum pensia pentru limita de vârstă stabilită 100% este mai mare decât pensia de invaliditate gr. II, plus salariul pentru perioada respectivă de la 01.11.2006 până la 26.06.2008.

Dat fiind faptul ca la 02.09.2008 in momentul intentării procesului de lichidare a GSE „Fetești” reclamantul deținea funcția de șef al secției resurse umane, de comun acord cu administratorul autorizat al procesului de lichidare au convenit sa-și continui munca prestând servicii foștilor salariați din gospodărie și în relațiile cu alți agenți economici.

La 28.05.2010 din cauza restanței mari la salariu a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva GSE „Fetești” și CCP „Crear Seed”. Judecătoria Edineț a respins cererea ca fiind neîntemeiată obligînd reclamantul să achite suma de 784 lei ca taxă de stat contrar prevederilor legale a art. 85 CPC în care se menționează că litigiile născute din raporturi de contencios administrativ și litigiile de muncă sunt scutite de plata taxei de stat.

La 23.01.2014 Curtea de Apel Bălți prin decizia adoptată a anulat Hotărîrea Judcătoriei Edineț din 25.03.2013 și a adoptat o nouă hotărîre prin care GSE „Fetești” (în proces de lichidare) a fost obligat să achite restanța la salariu și a indemnizației de eliberare din muncă în sumă de 168820,12 lei iar de la CCP „Crear Seed” suma de 6596,19 lei restanță la salariu. În rest acțiunea a fost respinsă privind achitarea penalităților pentru neplata la timp a salariului, prejudiciul material și moral, returnarea taxei de stat achitată la insistența instanței de judecată precum și cota valorică de la GSE „Fetești” și nu de la CCP „Crear Seed” precum a constatat Curtea de Apel Bălți. Respectiva hotărâre nu este executată până în prezent de către administratorii autorizați. Curtea Supremă de Justiție a respins cererea de recurs ca fiind inadmisibilă.

Procesul de finalizare și lichidare a GSE „Fetești” încă se mai află pe rol în judecătoria Edineț. Procesul se tergiversează intenționat pentru a nu-i permite adresarea în instanțele ierarhic superioare și chiar la CEDO.

Mai menționează reclamantul că CNAS practic în toate răspunsurile îl îndeamnă pentru a soluționa problema în cauză să apeleze la administratorul autorizat de instanța de judecată în procesul de lichidare a GSE „Fetești” pentru a suplini contul de asigurări sociale. Apelurile sale către administrator, CTAS Edineț și Serviciul Fiscal Teritorial Edineț responsabile și împuternicite prin lege să controleze corectitudinea calculării, calculării și virării contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale nu sau soldat cu succes, (răspunsurile nr. 02-03/520 G5E din 01.11.2022 și nr. 26-12/3-10/22606 din 15.02.2023 anexate).

La 31.05.2012 a fost eliberat din lucru în legătură cu lichidarea gospodăriei „Fetești” (GSE „Fetești”) prin ordinul administratorului procesului de lichidare a gospodăriei nr. 21 din 31.05.2012, având lucrați patru ani după ultima recalculare a pensiei în iunie 2008.

La 31.05.2012 a prezentat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Edineț (CTAS Edineț) cererea și documentele necesare pentru dreptul de recalculare a pensiei pentru limita de vârstă. Reprezentantul CTAS Edineț a respins cererea și documentele prezentate motivând ca în Registrul de evidență a contribuțiilor de asigurări sociale, la contul subsemnatului lipsesc datele privind achitarea contribuțiilor de asigurări sociale pentru perioada 01.06.2008-31.05.2012. La 31.05.2012, ca și la 13.11.2006, CTAS Edineț respinge cererea și documentele pentru recalcularea pensiei din cauza neachitării contribuțiilor de asigurări sociale de către angajator. Contribuțiile de asigurări sociale fiind reținute din salariu pentru perioada 01.06.2008 - 31.05.2012 în sumă de 10174 lei.

Legea 489 din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale, la art. 29 prevede - nedepunerea contribuției de asigurări sociale de către angajator nu afectează plata drepturilor cuvenite asigurătorilor. Articolul respectiv fiind în vigoare legal de la 01.01.2000 până la 31.12.2016, fiind abrogat prin Legea Parlamentului nr. 290 din 16.12.2016 și publicat în MO al Republicii Moldova nr. 478 - 490 din 30.12.2016, art. 964.

CNAS refuză categoric corectarea erorilor comise de CTAS Edineț sancționîndu-l pe reclamant pentru calcularea eronată a pensiei și respingerea documentelor prezentate la 31.05.2012.

Deci, în momentul depunerii cererii și documentelor necesare la 31.05.2012 pentru recalcularea pensiei art. 29 avea putere juridică și CTAS Edineț nu era în drept să respingă documentele prezentate daca nu avea alte obiecții motivate decât neachitarea contribuțiilor de asigurări sociale.

Conform Legii 489 din 08.07.1999, art. 31 prevede - în cazul reorganizării, lichidării sau falimentului angajatorului, sumele datorate de acesta la bugetul asigurărilor sociale de stat vor fi recuperate conform procedurii prevăzute de lege. Deci, nu subsemnatul este vinovat de neprezentarea datelor respective, ci administratorul autorizat și organele abilitate cu aceste îndatoriri, CTAS Edinet și Inspectoratul Fiscal de Stat Teritorial Edinet, doar gospodăria fiind în proces de lichidare, și în cazul dat nu se afectează plata drepturilor cuvenite asiguraților, art. 29 din legea respectivă. În corespundere cu prevederile art. 35 alin. (1) din Legea 489 din 08.07.1999 - colectarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, controlul corectitudinii calculării și virării lor în termen la bugetul asigurărilor sociale de stat se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu drepturile atribuite acestuia și în modul stabilit de legislația fiscală. Iar în corespundere cu punctul 2 al acestui articol, CTAS Edineț avea atribuțiile de evidență a contribuțiilor de asigurări sociale. Daca aceste 2 instituții ale statului își onorau obligațiunile atribuite, problema în cauză era soluționată în 2012, la solicitările sale.

Legea 156 din 14.10.1998, privind sistemul public de pensii, art. 30 alin. (2) prevede-organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă stajul de muncă și venitul asigurat eliberate de organele abilitate. Chiar daca contribuțiile de asigurări sociale nu au fost transferate la bugetul asigurărilor sociale a solicitat CTAS Edinet să verifice la fața locului starea lucrărilor.

Legea 156 din 14.10.1998, privind sistemul public de pensii, art. 11 alin. (1) prevede - în cazul în care asiguratul îndeplinește condițiile pentru obținerea mai multor categorii de pensii, el poate opta pentru o singură categorie. (2) - pensionarului în drept să obțină o altă categorie de pensie i se acordă această pensie de la data depunerii cererii și documentelor necesare, adică de la 31.05.2012. Având dreptul la pensie de invaliditate și la pensia pentru limita de vârstă.

Deci cererea și documentele necesare au fost depuse la CTAS Edinet la 31.05.2012. A menționat acest lucru ca să nu se repete cazul din noiembrie 2006. (Aici mai menționează faptul că documentele prezentate la 31.05.2012 au fost anexate la plângerea adresată CNAS la 16.08.2022).

În art. 35 alin. (2) al prezentei legi (156 din 14.10.1998) privind dreptul la plata retroactivă - pensia stabilită și neplătită la timp din vina organului de asigurări sociale care stabilește sau plătește pensia se achită fără nici un fel de limite în termen.

În art. 39 al prezentei legi alin. (1) - organul de asigurări sociale este obligat sa informeze anual asiguratul despre situația curentă a contului personal al acestuia. (2) - angajatorul este obligat să prezinte organului de asigurări sociale informații privind asiguratul angajat, datele necesare ținerii contului personal al acestuia. Daca era informat la timpul necesar, desigur că înștiința ca lucrurile să decurgă legal. În punctul (4) al prezentului art. - angajatorul este obligat sa prezinte organului de asigurări sociale sau persoanei îndreptățite, în termen de 10 zile de la solicitare, informații necesare pentru stabilirea pensiei.

În art. 40 al legii 156 din 14.10.1998, privind contestarea deciziilor de pensionare prevăd - 1) Decizia privind dreptul la pensie sau respingerea cererii de pensionare, privind reținerea din pensie, sau încasarea sumelor plătite în plus poate fi contestata la CNAS. 2) În caz de dezacord cu decizia CNAS aceasta poate fi atacată în instanța de contencios administrativ competentă.

Art. 29 din Legea 489 din 08.07.1999 era valabil la 31.05.2012 în momentul depunerii cererii și documentelor de recalculare a pensiei.

Pentru a fi convins de cele relatate a efectuat reclamantul o analiză (f.d. 6). Din analiza efectuată mai sus, în comparație cu șirul de răspunsuri primite de la CNAS a ajuns la concluzia că și CNAS a comis unele erori.

1. În răspunsul CNAS nr. C-1683, 1696/7 din 01.11.2007 se confirmă că pensia la data de 01.03.2007 constituie 707,10 lei, calculat din salariul mediu lunar asigurat de 1148,74 lei. Acest fapt este confirmat și de către Ministerul Protecției Sociale prin nr. de răspuns C-3O68A/O7 din 09.11.2007.

2. În răspunsul CNAS nr. C-339/22 din 22.02.2022 se confirmă că pensia de dizabilitate accentuată a constituit până la 25.06.2008- 707,10 lei, (calculată din venitul mediu lunar de 1148,74 lei).

Solicită reclamantul obligarea CNAS să întreprindă masuri necesare și legale de revizuire a dosarului de pensie cu includerea venitului asigurat în sumă de 19176 lei din 2006 pentru perioada 13.11.2006-25.06.2008 așa cum prevedea legea în vigoare la momentul depunerii cererilor.

De asemenea solicită să fie recalculată pensia cu includerea perioadei de muncă de la 01.06.2008 - 31.05.2012 conform documentelor anexate la cererea prezentată și respinsă de CTAS Edinet la 31.05.2012 contrar prevederilor legale în vigoare.

Pe parcursul timpului a apelat practic în toate instituțiile de stat abilitate și împuternicite cu drept de control asupra calculării corecte și virării în termen a contribuțiilor de asigurări sociale la bugetul asigurărilor sociale prevăzute de legislația în vigoare.

Cererea respectivă a fost adresată CNAS la 24.08.2023 pentru a o examina și soluționa problema în prealabil. În răspunsul său, CNAS a relatat că numai după suplinirea contului personal din registrul de evidență a contribuțiilor de asigurări sociale reținute din salariu va fi reexaminată pensia subsemnatului (10174 lei).

Solicită instanței de judecată sancționarea CNAS pentru prejudiciul material și moral, a cheltuielilor de judecată prevăzută de legislația în vigoare, pentru cei 17 ani de stres continuu în căutarea dreptății, libertății și intereselor legitime suportând boli irecuperabile ca diabet zaharat, tensiune arterială și alte maladii psihico-neuropatologice cu 70 mii lei.

Solicită instanței și CNAS să respecte prevederile art. 53 alin. (1) al Constituției privind persoana vătămată într-un drept al său de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termen legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

La 23.01.2025, în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul reclamantului, avocatul Malai Vitalie, a înaintat cerere de concretizare (f.d.80-81) prin care a solicitat:

- Constatarea nesoluționării conforme a cererii prealabile adresate la data de 24.08.2023 de către reclamantul Ciobanu Victor în adresa pîrîtului Casa Națională de Asigurări Sociale;
- Obligarea pîrîtului Casa Națională de Asigurări Sociale să includă în calculul pensiei lunare achitate lui Ciobanu Victor suma de 19176 lei în baza contribuțiilor declarate de către CCP „CREAR SEED” și a contribuțiilor achitate de către administratorul autorizat Ciobanu Daniela în sumă de 10538,35 lei pentru perioada anilor 2006-2012 de activitate în cadrul GSE „Fetești”.

În susținerea cerinței de concretizare, a invocat reprezentantul reclamantului că reclamantul Ciobanu Victor, a fost pensionat la data de 13.11.2006 ca invalid de gradul 3, iar începînd cu data de 01.03.2007, pensia calculată a fost stabilită pentru invalid de gradul II, urmată de trecerea la pensia pentru limită de vîrstă la data de 26.06.2008 cu stagiul de cotizare de 47.3 ani.

Reclamantul în repetate rânduri a reclamat faptul că pîrîtul nu a luat în calcul la stabilirea pensiei suma de 19 176 lei care prin certificatul nr. 2462 din 17.10.2007 emis de CCP „CREAR SEED" confirmă achitarea contribuțiilor de asigurări sociale pentru Ciobanu Victor corespunzător anului 2006.

Fiind încadrat în câmpul muncii și după pensionare, în anul 2012 a adresat o acțiune in justiție privind încasarea sumelor restante la salariu care prin decizia Curții de Apel Bălți din 23.01.2014 a fost dispusă încasarea forțată de la GSE „Fetești" suma de 168820,12 lei.

Respectiva sumă a fost încasată la data de 16 iulie 2024, în acest sens fiind și transferată potrivit anexei contribuția de asigurări sociale în sumă de 10538,35 lei de către administratorul insolvenței Ciobanu Daniela. Reclamantul consideră că partea pîrîtă a acționat incorect folosind un proiect de lege și nu o lege intrată în vigoare, fapt confirmat prin scrisoarea nr. Ci-1822/07 din 20.07.2007 care nu luat în calcul contribuțiile calculate dar cele reala achitate.

Potrivit cadrului normativ existent la data efectuării plăților lunare, se impunea aplicarea legii

în vigoare, și anume Legea 489 din 08.07.1999 art. 29 care indica că nedepunerea contribuției de asigurări sociale de către angajator nu afectează plata drepturilor cuvenite asigurătorilor, lege abrogată abia la 30.12.2016.

Dat fiind faptul că indicele de calcul lunar este direct dependent inclusiv până la moment de

contribuțiile luate în calcul de către pîrît, la data de 24.08.2023 a fost înaintată cerere prealabilă care nu a fost soluționată conform.

Pârâtul, Casa Națională de Asigurări Sociale, la 30.07.2024, prin intermediul cancelariei Judecătoriei mun. Chișinău (sediul Rîșcani) a prezentat referința, prin care a solicitat, respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată sau inadmisibilă (f.d.63-66).

În ședința de judecată de examinare şi soluţionare în fond a acţiunii, reclamantul nu s-a prezentat, iar reprezentantul său, avocatul Malai Vitalie, a solicitat admiterea acțiuni pe motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată, inclusiv cererea concretizată.

Reprezentantul pârâtei, Casa Națională de Asigurări Sociale, în ședința de judecată nu s-a prezentat și instanța, în temeiul art.218 lit. d) Cod Administrativ, a dispus soluționarea acțiunii în lipsă.

Examinînd cererea de chemare în judecată, audiind explicaţiile părţilor, cercetînd probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanţa de judecată conchide că acţiunea urmează a fi parțial admisă, din următoarele considerente.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 17 Cod Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 206 al Codului administrativ, (1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ). (2) Acţiunea în constatare prezumă existenţa unui interes îndreptăţit pentru

constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin.(1), cu excepţia situaţiei cînd se urmăreşte constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

Potrivit prevederilor art.208 alin.(1) al Codului administrativ, în cazurile prevăzute de Lege, pînă la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Conform art.208 alin.(3) - (5) din Codul administrativ, dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual. O acţiune în realizare se admite numai dacă reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere prin care a solicitat realizarea, tolerarea sau omiterea unei acţiuni. O acţiune în constatare este admisibilă numai dacă reclamantul s-a adresat anterior la autoritatea publică competentă cu cerere de constatare.

În conformitate cu art.209 al Codului administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă. Pentru acţiunea în realizare, acţiunea în constatare şi acţiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acţiunii în contencios administrativ.

În condițiile speței, instanța reține că reclamantul anterior s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu mai multe cereri privind recalcularea și achitarea pensiei pentru limită de vârstă, cu includerea venitului realizat pentru perioada de activitate a reclamantului 2006-2012.

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1735/22 din 19.09.2022, a comunicat reclamantului că potrivit datelor din Registrul de stat al evidenței individuale se constată că, la contul personal al reclamantului (CPAS 09212088043) nu se conțin date cu privire la contribuțiile de asigurări sociale de stat declarate de către GSE „Fetești” CNAS 0800031 perioada anilor 2008-2012. GSE „Fetești” a prezentai declarațiile persoanelor asigurați (REV-5) doar pentru anii 2001 -2006. Dat fiind faptul că GSE „Fetești” se află în proces de insolvabilitate din anul 2008, pentru a soluționa situația creată, reclamantul urmează să se adreseze administratorului autoriza desemnat de instanța de judecată pentru procedura de insolvabilitate (f.d.18).

La fel, potrivit răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-3339/23 din 18.08.2023 și nr.4530/23 din 21.09.2023, s-a reiterat reclamantului că potrivit datelor contului personal de asigurări sociale, reclamantul nu confirmă stagiu de cotizare realizat după stabilirea pensiei și respectiv, pensia sa nu poate fi reexaminată. Conform legislației în vigoare, angajatorul este obligat să prezinte declarațiile persoanelor asigurate Rev 5 pe toți angajații din cadrul entității. Ținînd cont de faptul, că GSE „Fetești”, unde a activat reclamantul, este în proces de insolvabilitate, pentru a soluționa problema abordată, urmează să se adreseze administratorului autorizat desemnat de instanța de judecată pentru procedura de insolvabilitate. Odată cu suplinirea contului de asigurări sociale cu informația respectivă, va fi posibilă reexaminarea pensiei (f.d.21-22, 24-25).

Respectiv, se atestă că reclamantul prin acțiunea înaintată solicită obligarea Casa Națională de Asigurări Sociale, de a emite decizia cu privire la recalcularea și achitarea pensiei pentru limită de vârstă,

cu includerea în aceasta a venitului realizat de reclamantul Victor Ciobanu pentru perioada de activitate 2006-2012 iar în acest sens reclamatul s-a adresat autorității pârâte cu cereri, care au fost respinse și respectiv acțiunea înaintată este o acțiune în obligare, prevăzută de art.206 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ.

Instanța mai reține, aferent respectării procedurii prealabile, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 27.02.2025, acțiunea reclamantului a fost declarată inadmisibilă în temeiul art.207 alin.(2) lit.f) Cod administrativ (f.d.91-92), iar prin decizia Curții de Apel Centru din 19.06.2025, a fost anulată încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 27.02.2025 (f.d.122-125), motiv din care instanța va examina fondul cauzei.

În privința temeiniciei acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 2 alin. (2) Cod Administrativ, anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.

Conform art. 93 Cod Administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform art. 194 Cod Administrativ, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

Conform art. 219 Cod Administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Materialele cauzei denotă că prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Edineț nr.203/3 din 25.12.2006, reclamantului Ciobanu Victor, i-a fost stabilită pensia pentru pierderea capacității de muncă cu încadrarea în gradul 3 de invaliditate, începând cu data de 01.11.2006 (f.1 dosar administrativ).

Potrivit ordinului Companiei de Cercetare și Producere „Crear-Seed” SRL nr.19-c din 16 mai 2003, dl Ciobanu Victor a fost angajat la 2 ianuarie 2003 în funcția de șef al Serviciului personal și control, prin cumul, conform acordului dintre părți. Plata muncii în corespundere cu statele în vigoare (f.10 din dosarul administrativ).

Potrivit actului privind corectitudinea eliberării certificatului despre salariu din 25.12.2026 întocmit de CTAS Edineț, a efectuat controlul conturilor personale la SRL „Crear-Seed” în baza certificatului nr.31 din 05.12.2006 iar în urma controlului s-a constatat: dl Ciobanu Victor, a fost angajat la serviciu conform ordinului numărul 19-C din 16.05.2003 în funcție de șef al serviciului personal și control. S-a efectuat controlul la SRL „Crear-Seed” pentru confirmarea faptului de lucru a dlui Ciobanu Victor. În urma controlului, s-a constatat că dl Ciobanu Victor a fost angajat prin cumul la SRL „Crear-Seed” de la 2 ianuarie 2003 conform ordinului nr.19-c din 16 mai 2003. Sumele lunare din certificatul de salariu sunt calculate corect conform Hotărîrii nr.843, p.58 de la venitul mediu asigurat nu se includ plățile la care nu s-au calculat cote de asigurări sociale de stat (f.13-14 din dosarul administrativ).

La 13.06.2007 și 12.11.2007 reclamantul a depus cereri privind recalcularea pensiei de invaliditate (f.15, 16 din dosarul administrativ).

Potrivit scrisorii CNAS nr.III-03/13-1-1151 din 21.03.2008, se atestă că conform datelor Direcției de venituri a Casei teritoriale de asigurări sociale a raionului Edineț (certificatul nr.2462 din 17.10.2007) SRL „Crearseed" parțial a achitat contribuțiile de asigurări sociale pentru anul 2006, Casa teritorială de asigurări sociale pe baza cererii dlui Ciobanu V, a revăzut mărimea pensiei solicitantului luând în considerație venitul pentru anul 2006, primit pentru activitatea în cumul, cuantumul căreia constituie de la 01.04.2007 822,30 lei lunar just (pînă la această dată constituia de la 01.11.2006-456,80 lei, de la 01.03.2007-681,28 lei (f.d.14-15).

Prin decizia CTAS Edineț din 22.07.2008, reclamantul a fost transferat la pensia pentru limita de vârstă (f.d.27-28 din dosarul administrativ).

Potrivit deciziei Curții de Apel Bălți din 23.01.2014, a fost admis apelul declarat de Ciobanu Victor. A fost casată hotărîrea Judecătoriei Edineț din 25 martie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ciobanu Victor către Gospodăria Seminceră de Elită „Fetești" și SRL „Crear-Seed", privind încasarea restanței salariale, a indemnizației de concediere, penalităților, prejudiciului material și moral și a cotei valorice, cu adoptarea unei noi hotărîri după cum urmează. S-a admis parțial cererea de chemare în judecată. S-a încasat de la GSE „Fetești" s.Fetești, r-nul Edineț în beneficiul lui Ciobanu Victor restanța la salariu 142 689,24 lei și 26 130,95 lei indemnizații la eliberarea din funcție, iar în total 168 820, 19 lei. S-a încasat de la CCP „Crear Seed", or. Edineț, str.Independenței 23 în beneficiul lui Ciobanu Victor restanța la salariu în mărime de 6 596 lei. În rest acțiunea a fost respinsă (f.d.27-28).

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1735/22 din 19.09.2022, a comunicat reclamantului că potrivit datelor din Registrul de stat al evidenței individuale se constată că, la contul personal al reclamantului (CPAS 09212088043) nu se conțin date cu privire la contribuțiile de asigurări sociale de stat declarate de către GSE „Fetești" CNAS 0800031 perioada anilor 2008-2012. GSE „Fetești" a prezentai declarațiile persoanelor asigurați (REV-5) doar pentru anii 2001 -2006. Dat fiind faptul că GSE „Fetești" se află în proces de insolvabilitate din anul 2008, pentru a soluționa situația creată, reclamantul urmează să se adreseze administratorului autoriza desemnat de instanța de judecată pentru procedura de insolvabilitate (f.d.18).

La fel, potrivit răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-3339/23 din 18.08.2023 și nr.4530/23 din 21.09.2023, s-a reiterat reclamantului că potrivit datelor contului personal de asigurări sociale, reclamantul nu confirmă stagiu de cotizare realizat după stabilirea pensiei și respectiv, pensia sa nu poate fi reexaminată. Conform legislației în vigoare, angajatorul este obligat să prezinte declarațiile persoanelor asigurate Rev 5 pe toți angajații din cadrul entității. Ținînd cont de faptul, că GSE „Fetești", unde a activat reclamantul, este în proces de insolvabilitate, pentru a soluționa problema abordată, urmează să se adreseze administratorului autorizat desemnat de instanța de judecată pentru procedura de insolvabilitate. Odată cu suplinirea contului de asigurări sociale cu informația respectivă, va fi posibilă reexaminarea pensiei (f.d.21-22, 24-25).

Potrivit ordinului de plată din 16.07.2024, administratorul autorizat al GSE „Fetești", Ciobanu Daniela, a achitat contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatorul GSE Fetești în faliment, pentru angajatul Ciobanu Victor, în mărime de 10538,35 lei (f.d. 82).

Exercitând controlul judiciar al actului administrativ contestat din perspectiva argumentelor participanților la proces, în limitele obiectului acțiunii și cercetând din oficiu situația de fapt și de drept a cauzei deduse judecății, instanța conchide că cerințele reclamantului sunt întemeiate parțial, conform raționamentelor ce succed infra.

Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489-XIV din 08.07.1999 (în vigoare la momentul depunerii cererii prealabile) definește următoarele noțiuni: *asigurări sociale* – sistem de protecţie socială a persoanelor asigurate, constînd în acordarea de indemnizaţii, ajutoare, pensii, de prestaţii pentru prevenirea îmbolnăvirilor şi recuperarea capacităţii de muncă şi de alte prestaţii, prevăzute de legislaţie; *asigurat* – persoană fizică aptă pentru muncă, cu domiciliul sau reşedinţa în Republica Moldova, pentru care plătitorii contribuţiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat plătesc contribuţii de asigurări sociale în vederea beneficierii de dreptul pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de lege; *contribuţie de asigurări sociale* – sumă datorată în mod obligatoriu de plătitorul contribuţiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat.

În conformitate cu art.2 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489-XIV din 08.07.1999, Dreptul la asigurări sociale este garantat de stat şi se exercită, în condițiile legii, prin sistemul public de asigurări sociale.

În conformitate cu art.3 lit.e) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489-XIV din 08.07.1999, Sistemul public de asigurări sociale (denumit în continuare sistem public) se organizează şi funcţionează avînd ca principii de bază: e) principiul contributivităţii, conform căruia drepturile de asigurări sociale se cuvin pe temeiul contribuţiilor de asigurări sociale plătite.

În baza art.5 alin.(1) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489-XIV din 08.07.1999, (1) Declaraţia privind calcularea şi utilizarea contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii şi declaraţia privind evidenţa nominală a asiguraţilor sînt parte componentă a dării de seamă privind reţinerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate, care se completează în modul şi în forma stabilite de către Ministerul Finanţelor, se prezintă de plătitorii de contribuţii la bugetul asigurărilor sociale de stat Serviciului Fiscal de Stat după cum urmează: a) angajatorii, indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare, liber-profesioniştii ce practică activitate în sectorul justiţiei – lunar, pînă la data de 25 a lunii următoare celei de gestiune, iar în cazul lichidării – în termen de cel mult 10 zile de la data aprobării bilanţului de lichidare.

Potrivit art.7 alin.(1)-(3) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489-XIV din 08.07.1999 (în vigoare la momentul depunerii cererii prealabile) (1) În sistemul public, prestaţiile de asigurări sociale reprezintă drepturile în bani sau în natură ce se cuvin persoanelor asigurate, în condiţiile legii, corelative contribuţiilor de asigurări sociale calculate şi plătite. (2) Prestaţiile de asigurări sociale se acordă sub formă de pensii, indemnizaţii, ajutoare şi sub alte forme prevăzute de lege. (3) În sistemul public, prestaţiile de asigurări sociale reprezintă venit de înlocuire pentru pierderea totală sau parţială a veniturilor ca urmare a vîrstei, dizabilităţii, accidentelor, bolilor, maternităţii, pierderii locului de muncă sau decesului, denumite în continuare riscuri asigurate.

În acord cu art. 8 alin. (1) - (2) din Legea privind sistemul public de pensii nr.156 din 14.10.1998, (1) Baza de calcul al pensiei o constituie venitul mediu lunar asigurat din toată perioada de activitate, valorizat la momentul stabilirii pensiei. (11) Valorizarea reprezintă indexarea venitului mediu lunar asigurat realizat începînd cu 1 ianuarie 1999, reieșind din coeficientul de creștere a salariului mediu pe economie din perioadele contributive pînă la anul precedent anului de stabilire a pensiei. Coeficienţii de valorizare pentru fiecare an se aprobă de Guvern în fiecare an la 1 aprilie. (2) Venitul mediu lunar asigurat se determină din suma contribuţiilor plătite în perioadele contributive, cotele de contribuţii stabilite prin lege pentru aceste perioade şi numărul total de luni de cotizare. Formula de calcul al venitului mediu lunar asigurat este redată în anexa nr.1, parte integrantă a prezentei legi.

Potrivit art.9 alin.(1) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr.489-XIV din 08.07.1999, Constituie stagiu de cotizare perioadele în care pentru persoană au fost plătite contribuții de asigurări sociale în sistemul public din Republica Moldova, precum şi din altă ţară, în condiţiile stabilite prin acordurile sau convenţiile internaţionale la care Republica Moldova este parte.

În conformitate cu art.20 alin.(1) din Legea menționată, Calculul şi plata contribuţiei de asigurări sociale se fac lunar de către angajator.

În conformitate cu pct. 69-70, 88 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21 martie 2017, stagiul de cotizare realizat până la introducerea evidenței individuale de asigurări sociale (până la 1 ianuarie 1999) se confirmă prin carnetul de muncă sau prin alte documente eliberate în modul stabilit. În urma introducerii evidenței individuale de asigurări sociale (după 1 ianuarie 1999), stagiul de cotizare se confirmă în baza datelor din contul personal de asigurări sociale al persoanei asigurate, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public de asigurări sociale. Actul de bază care confirmă stagiul de cotizare, conform pct.69 alineatul întâi, este carnetul de muncă. În lipsa carnetului de muncă sau în cazurile în care carnetul de muncă include înscrieri incorecte şi imprecise sau lipsesc înscrisurile respective despre anumite perioade de activitate, pentru confirmarea stagiului se iau în considerare adeverințele, extrasele din ordine, contul personal al angajatului în care se reflectă salariul calculat lunar, schema de încadrare şi alte documente ce conțin informații referitoare la perioada de muncă. Pentru confirmarea stagiului de cotizare se prezintă extrasul din carnetul de muncă. Organele teritoriale de asigurări sociale confruntă extrasul cu originalul, legiferează extrasul, carnetul de muncă fiind restituit titularului după stabilirea pensiei. Alte documente ce confirmă stagiul de cotizare se primesc numai în original, exceptând livretele militare, certificatele de naștere, diploma de studii/rezidențiat, din care se fac, de asemenea, extrase. În accepțiunea legii, perioadele contributive includ activitățile la desfășurarea cărora persoana este supusă asigurărilor sociale. Perioadele necontributive se consideră perioadele în care persoana nu este supusă asigurărilor sociale, dar, în temeiul legii, se includ în stagiul de cotizare.

Raportând prevederile normelor citate la circumstanțele cauzei, instanța reține că, urmare a adresării de către Ciobanu Victor cu cerere către CNAS privind recalcularea pensiei cu includerea în calcul a venitului mediu lunar asigurat, la cererea reclamantului din 26.06.2008, ultimul fost transferat la pensie pentru limită de vârstă pentru un stagiu de cotizare de 47,3 ani, realizat până la 26.06.2008.

Din decizia anexată la dosarul administrativ, se atestă că pensia reclamantului a fost calculată pe baza coeficientului individual al salariului de 4,52613, pentru o perioadă mai favorabilă de 60 luni consecutive (1990 - 1994) din ultimii 15 ani până la 01.01.1999 şi pentru perioada de după 01.01.1999 până la 31.05.2008 pe baza venitului mediu lunar asigurat de 1273,94 lei, luând în considerare stagiul de cotizare de 47,3 ani şi a constituit - 1225,27 lei lunar.

La determinarea venitului mediu lunar asigurat de 1351,48 lei pentru calcularea pensiei de dizabilitate, cât şi a venitului mediu lunar asigurat de 1273,94 lei la calcularea pensiei pentru limită de vârstă a fost inclus în calcul venitul asigurat realizat de către reclamant în anul 2006, fapt ce se atestă prin calculul descifrat în decizie (f.d.28).

Respectiv, cerința reclamantului în această parte, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Cu referire la cerința privind obligarea CNAS, de a emite în privința reclamantului Victor Ciobanu, Decizia cu privire la recalcularea și achitarea pensiei pentru limită de vârstă, cu includerea în aceasta a venitului realizat de reclamantul Victor Ciobanu pentru perioada de activitate 2006-2012 în cadrul GSE „Fetești”, instanța constată că autoritatea pârâtă, de mai multe ori a emis refuz la recalcularea pensiei cu

includerea în calculul venitului mediu pe motiv că potrivit datelor contului personal de asigurări sociale, reclamantul nu confirmă stagiu de cotizare realizat după stabilirea pensiei și respectiv, pensia sa nu poate fi reexaminată. Conform legislației în vigoare, angajatorul este obligat să prezinte declarațiile persoanelor asigurate Rev 5 pe toți angajații din cadrul entității. Ținînd cont de faptul, că GSE „Fetești", unde a activat reclamantul, este în proces de insolvabilitate, pentru a soluționa problema abordată, urmează să se adreseze administratorului autorizat desemnat de instanța de judecată pentru procedura de insolvabilitate. Odată cu suplinirea contului de asigurări sociale cu informația respectivă, va fi posibilă reexaminarea pensiei (f.d.21-22, 24-25).

În baza art.5 alin.(1) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489-XIV din 08.07.1999, (1) Declaraţia privind calcularea şi utilizarea contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii şi declaraţia privind evidenţa nominală a asiguraţilor sînt parte componentă a dării de seamă privind reţinerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate, care se completează în modul şi în forma stabilite de către Ministerul Finanţelor, se prezintă de plătitorii de contribuţii la bugetul asigurărilor sociale de stat Serviciului Fiscal de Stat după cum urmează: a) angajatorii, indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare, liber-profesioniştii ce practică activitate în sectorul justiţiei – lunar, pînă la data de 25 a lunii următoare celei de gestiune, iar în cazul lichidării – în termen de cel mult 10 zile de la data aprobării bilanţului de lichidare.

Instanța reține că obligația declarării și achitării contribuțiilor de asigurări sociale revine exclusiv angajatorului, iar neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a acestei obligații nu poate produce efecte juridice defavorabile pentru persoana asigurată, care a prestat efectiv activitate de muncă și pentru care contribuțiile aferente au fost ulterior achitate.

Cu referire la lipsa în contul de asigurare a stagiului de cotizare, invocat de pârâtă, din materialele cauzei rezultă cu certitudine că reclamantul a activat în cadrul GSE „Fetești", iar drepturile salariale aferente acestei perioade au fost confirmate inclusiv prin hotărâre judecătorească definitivă (decizia Curții de Apel Bălți din 23.01.2014). Prin urmare, existența raporturilor de muncă și a venitului obținut de reclamant nu este pusă la îndoială.

Mai mult ca atât, instanța reține că potrivit ordinului de plată din 16.07.2024, administratorul autorizat al GSE „Fetești", Ciobanu Daniela, a achitat contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatorul GSE Fetești în faliment, pentru angajatul Ciobanu Victor, în mărime de 10538,35 lei (f.d. 82).

Respectiv, instanța de judecată verificând acțiunile autorității pârâte în această parte și anume neincluderea venitului realizat de reclamantul Victor Ciobanu pentru perioada de activitate 2006-2012 în cadrul GSE „Fetești", constată că decizia în partea neincluderii acestei perioade în recalcularea pensiei este ilegală, or, odată cu achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatorul GSE Fetești în faliment, prin intermediul administratorului autorizat, pentru angajatul Ciobanu Victor, CNAS urma să admită cerința reclamantului și să recalculeze pensia cu includerea perioadei de activitate 2006-2012 în cadrul GSE „Fetești", pentru care s-au achitat contribuțiile de asigurări sociale.

Din moment ce contribuțiile aferente perioadei respective au fost achitate la bugetul asigurărilor sociale de stat, nevalorificarea acestora la stabilirea drepturilor de pensie ar contraveni principiului contributivității, consacrat de art. 3 lit. e) din Legea nr. 489/1999, potrivit căruia drepturile de asigurări sociale se acordă în funcție de contribuțiile plătite.

Instanța apreciază că eventualele omisiuni ale angajatorului aflat în procedură de insolvabilitate ori deficiențele evidenței administrative nu pot conduce la lipsirea reclamantului de valorificarea perioadelor pentru care au fost achitate contribuții sociale, deoarece o asemenea abordare ar transforma dreptul la pensie într-un drept iluzoriu și inefectiv.

Rezumând cele relatate și având în vedere că odată ce contribuțiile au fost achitate și existența raporturilor de muncă este confirmată prin probele administrate, CNAS nu mai dispunea de temei suficient pentru a refuza valorificarea acestei perioade la reexaminarea drepturilor de pensie, motiv din care urmează a fi obligată Casa Națională de Asigurări Sociale, prin oficiul teritorial competent, de a emite în privința reclamantului Victor Ciobanu, Decizia cu privire la recalcularea și achitarea pensiei pentru limită de vârstă, cu includerea în aceasta a venitului realizat de reclamantul Victor Ciobanu pentru perioada de activitate 2006-2012 în cadrul GSE „Fetești", pentru care administratorul autorizat al GSE „Fetești" a achitat contribuții de asigurări sociale de stat pentru angajatul Victor Ciobanu în sumă de 10538,35 lei la 16.07.2024.

Cu referire la cerința reclamantului privind constatarea nesoluționării cererii prealabile din 24.08.2023 înaintată prin cererea de concretizare (f.d.80) se reține că potrivit art.80 din Codul administrativ, (2) În cazul în care un petiţionar adresează aceleiaşi autorităţi publice mai multe petiţii cu acelaşi obiect, acestea se conexează, petiţionarul urmînd să primească un singur răspuns care trebuie sa facă referire la toate petiţiile depuse. (3) Dacă după expedierea răspunsului se depune o nouă petiţie de acelaşi petiţionar, cu acelaşi obiect, aceasta nu se examinează şi se conexează la dosarul iniţial.

La caz, prin răspunsul nr.C-4389/23 din 30.08.2023, în temeiul art.80 alin.(3) din Codul administrativ, CNAS a conexat cererea reclamantului la dosarul inițial. Totodată, s-a comunicat reclamantului că la problema abordată de ultimul, repetat i s-a expediat răspuns detaliat în scrisorile CNAS cu nr.2351/22din 23.12.2022 și nr.C-3339/23 din 18.08.2023.

În acest context, instanța consideră eronate argumentele reclamantului privind nesoluționarea cererii sale, or autoritatea publică pârâtă a făcut uz de prevederile art.80 Cod administrativ.

Prin urmare, instanța reține că reclamantul nu poate fi lipsit de beneficiul drepturilor de asigurări sociale aferente unei perioade pentru care contribuțiile au fost achitate la bugetul asigurărilor sociale de stat. În consecință, refuzul cu privire la recalcularea și achitarea pensiei pentru limită de vârstă, cu includerea în aceasta a venitului realizat de reclamantul Victor Ciobanu pentru perioada de activitate 2006-2012 în cadrul GSE „Fetești", pentru care administratorul autorizat al GSE „Fetești" a achitat contribuții de asigurări socilale de stat pentru angajatul Victor Ciobanu în sumă de 10538,35 lei la 16.07.2024 este nelegal, iar cerința privind obligarea CNAS de a reexamina și recalcula drepturile de pensie cu valorificarea perioadei respective urmează a fi admisă.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin.(1) lit. b) Cod Administrativ, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Victor Ciobanu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil solicitat, ***se admite parțial***.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale, prin oficiul teritorial competent, de a emite în privința reclamantului Victor Ciobanu, Decizia cu privire la recalcularea și achitarea pensiei pentru limită de vârstă, cu includerea în aceasta a venitului realizat de reclamantul Victor Ciobanu pentru perioada de activitate 2006-2012 în cadrul GSE „Fetești", pentru care administratorul autorizat al GSE „Fetești" a

achitat contribuții de asigurări socilale de stat pentru angajatul Victor Ciobanu în sumă de 10538,35 lei la 16.07.2024.

În rest, acțiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Igor Barbacaru